

ԳԱՂՈՒԹԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒԴԱԿ

Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միությունը
Ներկայացուց

ՓՈԼ ԳԱԼԻՆԵԱՆԻ
ՈՒԻԼԼԻԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ
ՄԱՐԴԸ ԵՒ ԳՈՐԾԸ



Կազմակերպությանը՝ Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միությանը, Կիրակի, Յուլիս 9-ին, FILM AUSTRALIA - THE ROXY THEATRE-ի ցուցասրահին մէջ, Գալինեան ամուլի մերկայութեամբ, ցուցադրուեցաւ շարժապատկերի տարբեր փառատօներու (FESTIVAL) կողմէ մրցանակներու արժամացած Փոլ Գալինեանի Ռիլլիըմ Սարոյեան մարդը եւ գործը վաւերագրական-կենսագրական շարժապատկերը:

Հանդիսութեամբ բացուելու կատարելով, օրուայ հանդիսավարուէի Լիզա Իսկէնտէրեանը հանդիսականներուն մերկայացուց շարժապատկերի հեղինակը:

Կարճ ու կոկիկ յայտագրով մերկայացուեցաւ Սարոյեանի կեանքն ու գործը, որմէ ետք ցուցադրուեցաւ վաւերագրական մէկ-ժամեայ ժապատկերը:

Ժապատկերի ցուցադրութենէն յետոյ, խօսք առաւ Ռիլլիըմ Սարոյեանը մերկայացնող շարժապատկերի հեղինակ եւ օրուայ հիւր՝ Փոլ Գալինեանը, որը ամփոփ կերպով անդրադարձաւ իր պատրաստած ժապատկերին եւ պատասխանեց հանդիսականներու, այդ առնչութեամբ իրեն ուղղուած հարցումներուն:

Նկատի ունենալով յիշեալ ժապատկերի հայանպաստ բնոյթը, ստորեւ նշուածներէ մեր ըմբռնողներուն ուշադրութեան կը յանձնենք Փոլ Գալինեանի ժապատկերը եւ Ռիլլիըմ Սարոյեանը մերկայացնող կարճ գրութիւնները, որոնք տեղ գտած էին օրուայ առթիւ հրատարակուած յայտագրին մէջ:

ՓՈԼ ԳԱԼԻՆԵԱՆԻ ՖԻԼՄԸ

Փոլ Գալինեանի համար նախանշուած եղած էր Ռիլլիըմ Սարոյեանի լուսանկարը քաշել: Առաջին անգամ, Գալինեան Սարոյեանի հանդիպեցաւ 1976 թուականին, երբ ամերիկահայ համալսարան արձանագործ Վարազ Սամուէլեան զանոնք իրարու ներկայացուց: Երբ Գալինեան առաջին անգամ լուսանկարելու ուզեց Սարոյեանը, այս վերջինը բացազանչեց շեղուել ստուղղէն, եւ լուսանկարելու չեմ ուզեր... Սակայն, յետագայ հանդիպումներու ընթացքին երբ անոնք մտնեցան, Գալինեան լուսանկարեց մեծ գրողը, անոր գիրքերը և կրցաւ տեղեկութիւններ քաղել անոր կեանքին ու գործին մասին: 1981-ին Սարոյեանի մահէն ետք, Գալինեան զազափարը ունեցաւ իր հաւաքած տեղեկութիւններով, Սարոյեանի մենագրութիւններով, զորս արձանագրած էր և Հայաստանէն բերել տալով այնտեղ լուսանկարուած շրջապատիւններուն տեսարաններն ու ձայներհոգները, վեց տարուան մանրակրկիտ և բնախնդիր աշխատանքէ մը ետք, Գալինեան յաշողեցաւ երկարամերթած ֆիլմ մը պատրաստելու, զայն անուանելով՝ «Ռիլլիըմ Սարոյեան, Մարդը և Գրողը»: Գալինեանի լուսանկարներուն միջոցաւ էր, որ Սովետական Միութեան և Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներուն մէջ կարելի եղաւ պատրաստել Սարոյեանի Ընդհանուր Միությունը: Գալինեան իր ֆիլմը ներկայացուց Միացեալ Նահանգներու շատ մը քաղաքներուն մէջ և Գոյնձպոսի Ֆիլմի փառատօնին արժանացաւ երեք մրցանակներու: Ֆիլման Ֆիլմի ֆիլմի միջազգային փառատօնին՝ ոսկեայ մետալի և Ֆիլման Ֆիլմի վաւերագրական ֆիլմի միջազգային մրցոյթին մրցանակը 57 ներկայացումներուն մէջէն:

ՈՒԻԼԼԻԸՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ 1908 - 1981

Սարոյեան ծնած է Ֆրեզո (Քալիֆորնիա) հիլլիսէն գաղթած Հայ ընտանիքի մէջ: Մանկութիւնն ու պատանեկութիւնը անցուցած է հասարակ աշխատատեղ մարդոց, մասնաւորապէս Հայ շրջանակներու մէջ, որոնցով պայմանաւորուած էն իր նախնական տպաւորութիւններն ու հայեացքները: Սարոյեանի կեանքի պայմանները թոյլ չեն տուած որ կանոնաւոր ուսում ստանայ: Փոքր տարիքին, ան թերթ վաճառելով իր օրապահիկը կը հանէր: Սարոյեան-գրողի ձևաւորման մէջ մեծ դեր խաղացած է ինքնագաղթացումը, համաշխարհային գրականութեան ընթերցումը: Ան իր ներաշխարհին մէջ ընդունած է իր հարազատ ժողովուրդին մշակոյթն ու ասանկոյցները, պատմութիւնն ու ինքնատիպութիւնը: Գրական գործունէութեան սկսած է 1930-ական թուականներուն: Առաջին անգամ իր մէկ պատմուածքը լոյս տեսած է 1933-ին: Գրական կեանքի առաջին տասնամեակին, գրած է հարիւրաւոր պատմուածքներ, որոնք ամփոփուած են անլի քան տասը հատորներու մէջ: Իր պատմուածքներուն մէջ առանձնապէս օգտագործած է կենսագրականօրէն իրեն հարազատ ցիւրերը, «Հին Հայերհոյճի կեանքն ու կերպարները: Գրած է վիպակներ և վէպեր, ինչպէս նաև բազմաթիւ թատերգութիւններ, որոնք ընթացողուած են անգլիերէն և հայերէն լեզուներով: 1960-ական թուականներուն ընդհանրապէս գրած է ինքնակենսագրական, լուսագրական երկեր: Երկար տարիներ ապրած է Ֆրանսայի մէջ, ապա վերադարձած է Միացեալ Նահանգներ: Առաջին անգամ Հայաստան այցելած է 1935-ին, այնուհետեւ 1960, 1976, 1978 թուականներուն: Յետմահու, առաջինը եղած է, որ արժանացած է «Ընդհանուր միջազգային պատմագրական և Հայերհոյճի հետ կապերու ամրապնդման ուղղութեամբ գործունէութեան համար» մրցանակին: Յետմահու, համաձայն իր կամքին, մարմինը հրկիզուած է և իր անիւնին կէտք թաղուած՝ Ֆրեզո, իսկ միւս կէտը՝ Հայաստան, Կոմիտասի անուան Փանթեոնին մէջ:



Ռիլլիըմ Սարոյեան և Փոլ Գալինեան
26, Մարտ 1976